УДК 159.00.11

М. В. Кобися

РОЗВИТОК ОРГАНІВ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Дослідження зумовлена визначальною роллю студентського самоврядування в управлінні вищим навчальним закладом на засадах демократизації та автономії освітніх закладів..

Ключові слова: студентське самоврядування, неформальна освіта, демократизація.

Summary

Research conditioned defining the role of student government in the management of higher education institution on the basis of democracy and the autonomy of educational institutions.

Keywords: student government, non-formal education, democratization.

Вступ

Студентське самоврядування в сучасних вищих навчальних закладах (ВНЗ) має досить розвинену структуру, багатоаспектні форми виявлення на різних рівнях. Органи студентського самоврядування здійснюють свою діяльність на рівні групи, факультету, гуртожитку, студентського містечка та вищого навчального закладу. Водночас існують студентські наукові товариства, наукові гуртки, клуби за інтересами та інші форми студентського самоврядування. Відповідно до статті 40 Закону України «Про вищу освіту», основними завданнями ОСС є: забезпечення та захист прав й інтересів студентів; участь в управлінні вищим навчальним закладом, в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково- дослідної роботи, призначення стипендій, організація дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування; участь у заходах щодо забезпечення якості вищої освіти; внесення пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм, розвитку матеріальної бази вищого навчального закладу, в тому числі з питань, що стосуються побуту та відпочинку студентів; проведення організаційних, просвітницьких, наукових, спортивних, оздоровчих та інших заходів тощо [2]. Для розуміння сутності студентського самоврядування як елемента в системі управління навчальним закладом, що має свої функції, суб’єкти й завдання та постає надійним фундаментом, практичною базою становлення навичок самоорганізації, самоуправління, прийняття управлінських рішень було важливо виявити характеристики окремих аспектів активності студентства як особистісного способу задоволення потреб відповідно до власної позиції.

Результати дослідження

Формування особистісної активності студентів є важливим показником ефективності процесу професійної підготовки, оскільки стимулює творчий розвиток, професійне спрямування, самостійність, прагнення до саморозвитку та досягнення результатів. Водночас, зазначена особливість студентської молоді не є можливою без мотивації, стимулювання та заохочення їхньої діяльності. Науковці визначають стимулювання діяльності людини як актуалізацію її потреб і задоволення від виконання дій. При цьому стимули повинні використовуватися послідовно, періодично й оптимально. Наразі варто констатувати, що науковці відзначають досить низьку громадську активність студентської молоді, небажання працювати над собою, несамостійність під час навчання (Б. Коротяєв, В. Курило, С. Савченко та ін.). Б. Коротяєв справедливо зазначає, що головне завдання вищого навчального закладу полягає не у викладанні наукових знань, контролі й оцінюванні, а в ініціації та культивуванні самостійності студентства, його самовдосконалення, творчого розвитку.

Досліджуючи питання визначення ролі органів студентського самоврядування в управлінні вищим навчальним закладом, визначимо взаємозв’язок між діяльністю студентських об’єднань та організацією навчально-вихованого процесу у виші. Студентське самоврядування виступає важливою підсистемою в системі управління вищим навчальним закладом, що викликано

соціально-педагогічними чинниками впливу на студентську молодь. Охоплюючи всі сфери життєдіяльності вищого навчального закладу (навчальну, наукову, виховну, спортивну, дозвілля) і функціонуючи на всіх рівнях (академічної групи, факультету, гуртожитку, університету), діяльність студентського самоврядування здійснюється в напрямку основних стратегічних завдань освітнього закладу. При цьому залучення студентів до суспільно-громадської діяльності сприяє формуванню лідерських, комунікативних, організаційних, управлінських якостей. Наведемо приклад заходів, організованих органами студентського самоврядування, що, з одного боку, забезпечують формування лідерської та управлінської компетенції студентів, а з іншого – безпосередню участь в організації навчально-вихованого процесу вишу.

Висновки

Резюмуючи, відзначимо, що органи студентського самоврядування мають широкі можливості впливу на формування лідерської та управлінської компетентності студентів через забезпечення цілеспрямованого формування в представників студентського активу необхідних для управлінської діяльності знань і навичок, поступове делегування управлінських повноважень студентам-керівникам студентського самоврядування в організації різних видів суспільно-громадської діяльності, презентацією учасниками студентського самоврядування досягнутих результатів у єдиному інформаційно-комунікативному полі. Водночас залучення органів студентського самоврядування до управління вищим навчальним закладом сприяє удосконаленню навчально-виховного процесу, встановленню конструктивної співпраці між студентами та адміністрацією з метою перспективного розвитку навчального закладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1) Галус О. М. Формування творчої активності майбутніх педагогів як засіб їх професійної адаптації / О. М. Галус // Педагогічні науки. – Суми, 2004. – Ч. ІІ. – С. 112 – 120.

2) Закон України „Про вищу освіту” : із змінами, внесеними від 01.07.2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon- ukrayiny-pro-vyschu-osvitu

3) Коротяєв Б. І. Освітній простір: очікування та виклики часу й життя : монографія / Б. І. Коротяєв, В. С. Курило. – Луганськ : ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2009. – 308 с.

Микола Володимирович Кобися — студент групи Рам-13б, президент студентського самоврядування, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: mkobysya@gmail.com;

Mykola V. Kobysia – a student of Ram 13b, president of the student government, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: mkobysya@gmail.com;